

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

S P R E N D I M A S

2025 m. liepos 25 d. Nr. 21RE-662

(AG-427/03-2025)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Edvardo Juciaus (pranešėjas), Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė) ir Vytauto Kurpuveso,

sekretoriaujant Evelinai Tamašauskienei,

dalyvaujant pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „Terra recycling“ atstovėms V.K. ir Ž.R., atsakovo Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos atstovams I.L. ir K.D.,

viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu vaizdo konferencijos būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „Terra recycling“ skundą dėl Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos sprendimo panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja uždaroji akcinė bendrovė „Terra recycling“ (toliau – ir pareiškėja, Įmonė) skundu Komisijos prašo panaikinti Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos (toliau – Departamentas, atsakovas) 2025-04-09 sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl neteisėto stiklo atliekų vežimo iš Lietuvos į Ukrainą“ (toliau – Sprendimas).

Pareiškėja skunde nurodė, kad Departamentas Sprendimu nusprendė, kad Įmonės produkto (mišrios smulkintos nerūšiuotos stiklo duženos (angl. *Cullet mixed crushed unsorted*) KN kodas 7001 00 10) siuntos (23,86 t) vežimas į Ukrainą laikytinas neteisėtu tarpvalstybiniu atliekų vežimu; pagrindinis ir vienintelis motyvas, kuriuo remdamasis Departamentas sprendė, jog tarpvalstybinio vežimo metu buvo gabenamos atliekos (23,86 t), o ne produktas – stiklo duženos (KN kodas 7001 00 10), buvo tai, kad neva Įmonė Departamentui nepateikė stiklo duženų gamintojų atitikties pareiškimų (sertifikatų), nurodytų 2012-12-10 Komisijos reglamento (ES) Nr. 1179/2012, kuriuo nustatomi kriterijai, kuriais remiantis sprendžiama, kada stiklo duženos nebelaikomos atliekomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB (toliau – Reglamentas 1179/2012) 4 straipsnį. Pareiškėja nesutinka su Sprendimu ir jame išdėstytais motyvais.

Pareiškėja skunde paaiškino, kad Įmonė 2024-04-04 sudarė sutartį su Austrijos bendrove Hercules GmbH (toliau – ir Pirkėjas) dėl produkto - stiklo duženų (žaliavos) – pardavimo (žr., Departamento 2024-10-09 patikrinimo aktas Nr. (duomenys neskelbtini) su priedais (toliau – ir Patikrinimo aktas)). Austrijos bendrovė Hercules GmbH, būdama produkto pirkėja, organizavo stiklo duženų eksportą į Ukrainą pagal sutartį su Ukrainos bendrove Geon River LTD. Vykdydama sutartį su Austrijos bendrove Hercules GmbH, Įmonė 2024-07-17 pakrovė siuntą (stiklo duženas) į Pirkėjo nurodytą automobilį, vykstantį į Ukrainą. Įmonės pakrautą siuntą sudarė stiklo duženos (produktas), kurias Įmonė buvo įsigijusi iš UAB „Ekoterra“ ir UAB „Kauno stiklas“. Kaip paaiškėjo iš 2024-07-25 Pirkėjo pranešimo Įmonei, automobilis su siunta 2024-07-19 buvo sustabdytas prie Lenkijos – Ukrainos pasienio Hrebennėje, įtariant neteisėtą tarpvalstybinį atliekų vežimą. Tačiau 2024-07-26 krovinyms buvo paleistas iš Lenkijos – Ukrainos pasienio ir sėkmingai pasiekė galutinį gavėją ir Ukrainos bendrovė Geon River LTD patvirtino, jog gauta siunta yra tinkama. Nepaisant šių aplinkybių, Departamentas pradėjo Įmonės neplaninį patikrinimą ir surašė 2024-10-09 Patikrinimo

akta, kuriuo padarė išvadas, kad į Ukrainą buvo vežtas atliekų mišinys (stiklo šukės užterštos plastiko, metalo, atliekomis), todėl turėjo būti atlikta tarpvalstybiniam atliekų vežimui pagal 2006-06-14 Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo (toliau – ir Reglamentas, Reglamentas 1013/2006) taikoma išankstinio rašytinio pranešimo bei leidimo procedūra. Įmonė 2024-10-18 raštu Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir 2024-10-18 Raštas) pateikė pastabas Departamento Patikrinimo aktui ir šiame rašte, be kita ko, akcentavo, jog 2024-10-04 Įmonė pateikė Departamentui: savo deklaraciją, be kita ko, surašytą atlikus vidinį stiklo duženų kokybės vertinimą; UAB „Ekoterra“ stiklo atitikties atliekų nebelaikymo atliekomis deklaracijas (pateikta 2024-10-10), UAB „Kauno stiklas“ pateiktas stiklo atitikties atliekų nebelaikymo atliekomis deklaracijas, kurias UAB „Kauno stiklas“ gavo iš UAB „Ecoservice“, nes įsigijo stiklo duženas pastarosios bendrovės (pateikta 2024-10-15). Tačiau Departamentas, visiškai nevertindamas Įmonės 2024-10-18 Raštu pateiktų pastabų ir 2024-10-10 bei 2024-10-15 pateiktų „UAB „Ekoterra“ ir UAB „Kauno stiklas“ (UAB „Ecoservice“) deklaracijų, priėmė Sprendimą, kurį pagrindė ne objektyvomis, o akivaizdžiai formaliomis aplinkybėmis, t. y. faktu, jog Patikrinimo akto surašymo ir įkėlimo į DBSIS dieną (2024-10-07) bei šio akto užregistravimo dieną – 2024-10-09 nebuvo pateiktos Departamento prašytos stiklo atitikties atliekų nebelaikymo atliekomis deklaracijos.

Departamentas, priimdamas Sprendimą, akivaizdžiai ignoravo Įmonės pateiktus įrodymus (t. y. 2024-10-10 pateiktas UAB „Ekoterra“ stiklo atitikties atliekų nebelaikymo atliekomis deklaracijas ir 2024-10-15 pateiktas UAB „Kauno stiklas“ (UAB „Ecoservice“) deklaracijas), visiškai nevertino ir nepaisė Įmonės 2024-10-18 Raštu pateiktų paaiškinimų ir vien tik dėl to, kad Įmonė nespėjo pateikti pareigūnų prašytų įrodymų iki Patikrinimo akto surašymo dienos, nusprendė, kad į Ukrainą buvo gabentos atliekos, o ne produktas (mišrios smulkintos nerūšiuotos stiklo duženos (KN kodas 7001 00 10)). Kitaip tariant, Sprendimas buvo priimtas ne todėl, kad Įmonė neturėjo ir nepateikė „<...> dokumentų įrodančių, jog eksportuotai 23,86 t stiklo duženų siuntai buvo išduotas gamintojo atitikties pareiškimas (sertifikatai) pagal Reglamento Nr. 1179/2012 II priedo modelį <...>“ ar kad nebuvo pateikti kiti „įrodymai, galintys patvirtinti, kad stiklo duženos nėra atliekos“, o todėl, kad Įmonė pavėlavo pateikti dokumentus (t. y. pateikė juos vėliau nei prašė patikrinimą atlikę pareigūnai). Pagal tokią logiką, kokia remiantis buvo priimtas Sprendimas, gaunasi, kad produktas (stiklo duženos) gali tapti atlieka vien tik dėl to, kad patikrinimo metu pareigūnams nespėjama pateikti dokumentų, kurie įrodo, jog stiklo duženos nėra atliekos. Pareiškėja rėmėsi Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktika, kad formaliai ir biurokratiškai vykdomos viešojo administravimo funkcijos nesiderina su gero administravimo principu. Pareiškėja mano, kad Sprendimas yra nepagrįstas, priimtas pažeidžiant gero administravimo principą ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme (toliau – VAI) įtvirtintus objektyvumo, atsakomybės už priimtus sprendimus, proporcingumo principus ir VAI 10 straipsnio reikalavimus, pagal kuriuos administraciniai sprendimai privalo būti pagrįsti objektyviais duomenimis, priimti ne formaliai ir biurokratiškai, o visapusiškai įvertinus su sprendimo priėmimu susijusius duomenis.

Pareiškėjos teigimu, net ir iki 2024-10-10 bei 2024-10-15 pateiktų UAB „Ekoterra“ ir UAB „Kauno stiklas“ (UAB „Ecoservice“) deklaracijų, kurios papildomai patvirtina tai, jog buvo gabenamos ne atliekos, o produktas – stiklo duženos, gavimo Departamentas neturėjo objektyvaus pagrindo išvadoms, jog stiklo duženos (23,86 t) turi būti laikomos atliekomis, nes neatitinka Reglamente 1179/2012 nustatytų kriterijų. Kaip paaiškinta Įmonės 2024-10-18 Rašte, Departamento išvados, jog gabentos stiklo duženos (žaliavos) yra atliekos, buvo padarytos vertinant išimtinai tik Lenkijos kompetentingos institucijos pateiktas fotonuotraukas.

Departamentas ne tik neatliko jokių tyrimų, kuriais būtų įvertintas stiklo žaliavos atitikimas kokybiniais parametrams, bet net ir neturėjo galimybės realybėje vizualiai įvertinti siuntas. Taip pat Departamentas nesurinko įrodymų, kurie pagrįstų tai, jog gabentos stiklo duženos neatitiko toliau nurodomų Reglamente 1179/2012 įtvirtintų kriterijų:

„Stiklo duženos atitinka pirkėjo specifikaciją, pramonės specifikaciją arba tiesioginio stiklo duženų naudojimo stiklo medžiagoms ar objektams gaminti jas perlydant stiklo gamybos įrenginiuose standartą.“ Pasak pareiškėjos, siunta atitiko šį kriterijų – Įmonė patikrinimo metu Departamentui pateikė stiklo žaliavos naudotojo (Ukrainos bendrovės) patvirtinimą, kad stiklo žaliava atitinka reikalavimus ir stiklo siuntoje esančios priemaišos neturi įtakos bendrai siuntinio kokybei. Tuo tarpu

Departamentas šio fakto išvis nevertino bei pats nepateikė įrodymų, jog stiklo žaliava neatitinka naudotojo reikalavimų.

„Toliau nurodytas ne stiklo sudedamąsias dalis sudaro: juodieji metalai ≤ 50 ppm, juodieji metalai ≤ 50 ppm, spalvotieji metalai ≤ 60 ppm, ne metalo ir ne stiklo neorganinės medžiagos: jei stiklo duženų dydis > 1 mm, ≤ 100 ppm, jei stiklo duženų dydis ≤ 1 mm, $\leq 1\ 500$ ppm, organinės medžiagos $\leq 2\ 000$ ppm. Ne metalo ir ne stiklo neorganinių medžiagų pavyzdžiai: keramika, akmenukai, porcelianas, sitalas. Organinių medžiagų pavyzdžiai: popierius, guma, plastikas, audiniai, mediena.“ Pasak pareiškėjos, siunta atitiko šiuos reikalavimus, tą įrodė UAB „Ekoterra“ ir UAB „Kauno stiklas“ (UAB „Ecoservice“) deklaracijos. Tuo tarpu, Departamentas neatliko jokių tyrimų ar skaičiavimų, kuriais būtų nustatytas priemaišų kiekis esantis stiklo žaliavoje (siuntoje) ir neatitikimai aukščiau nurodytiems kriterijams (t. y. kad buvo viršyti leistini priemaišų stiklo duženos (žaliavoje) kiekiai).

„Stiklo duženos neturi jokių Direktyvos 2008/98/EB III priede išvardytų pavojingų savybių. Stiklo duženos atitinka Komisijos sprendime 2000/532/EB (1) nustatytas koncentracijos ribas ir neviršija Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 850/2004 (2) IV priede nustatytų koncentracijos ribų.“ Pasak pareiškėjos, siunta atitiko šiuos reikalavimus, tai įrodė UAB „Ekoterra“ ir UAB „Kauno stiklas“ (UAB „Ecoservice“) deklaracijos. Mano, kad dėl nurodytų motyvų Departamento Sprendimas negali būti laikomas pagrįstu ir teisėtu. Sprendimas neatitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies 5–6 punktuose nurodytų reikalavimų ir 3 straipsnio 4, 5 punktuose įtvirtintų įstatymo viršenybės ir išsamumo principų.

Departamentas su pareiškėjos skundu nesutinka ir prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovas atsiliepime paaiškino, kad stiklo pakuotės ir kitos stiklo duženos, vadovaujantis Atliekų tvarkymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999-07-14 įsakymu Nr. 217 (toliau – Atliekų tvarkymo taisyklės) yra laikomos atliekomis. Atliekų tvarkymo taisyklių 131⁵ punkte nustatyta, kad stiklo duženos nebelaikomos atliekomis, jei atitinka Reglamento 1179/2012 reikalavimus. Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (Mastrichto sutartis) 288 straipsnio 2 pastraipoje nurodyta, kad Reglamentas yra taikomas visuotinai. Jis privalomas visais ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Atsakovas citavo Reglamento 1179/2012 3, 4 straipsnius. Paaiškino, kad prekių judėjimui Europos Sąjungos viduje ar prekėms iš Europos Sąjungos į trečiąsias šalis, ar prekėms iš trečiųjų šalių į Europos Sąjungą taikomi bendrieji Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo reikalavimai (II Antraštinė dalis. Laisvas prekių judėjimas.). Tačiau tokių specifinių prekių kaip atliekos ar prekės, panašioms į atliekas (prekės turinčioms atliekoms būdingų požymių), išvežimui (įvežimui) taikomi specialūs reikalavimai, numatyti Reglamente 1013/2006. Vadovaujantis Reglamento 3 straipsnio 1 dalies b punkto iii papunkčio nuostatomis, atliekų, kurios III, IIIB, IV ar IVA prieduose neklasifikuojamos vienu atskiru įrašu, vežimui taikoma išankstinio raštiško pranešimo ir sutikimo procedūra arba, pavyzdžiui, vadovaujantis Reglamento 1179/2012 3 punkte nustatytais kriterijais, stiklo duženos nebelaikomos atliekomis (arba vertinanti kitaip - pripažintos žaliava (preke)). Atsakovas citavo Reglamento 1013/2006 50 straipsnio 4a ir 4b punktus.

Departamentas paaiškino, kad 2024-07-22 gavo Lenkijos kompetentingos institucijos (toliau – ir Lenkijos KI) pranešimą apie 2024-07-19 prie Lenkijos – Ukrainos pasienio Hrebennėje sustabdytą neteisėtą tarpvalstybinių atliekų vežimo siuntą, kuri buvo vežama iš Lietuvos į Ukrainą (toliau – ir Pranešimas) ir atliko Įmonės patikrinimą. Pagal Lenkijos KI pateiktą Pranešimą, 2024-07-19 prie Lenkijos – Ukrainos pasienio Hrebennėje, buvo sustabdyta, Lenkijos KI nuomone, neteisėta tarpvalstybinių atliekų vežimo siunta – buvo vežtos stiklo duženos, kurios smarkiai užterštos plastiko ir metalo atliekomis (23,86 t). Departamento Aplinkos kokybės departamento Atliekų tvarkymo kontrolės skyrius (toliau – Skyrius) 2024-08-09 pradėjo Įmonės neplaninį patikrinimą. Neplaninio patikrinimo metu buvo nustatyta, kad siunta buvo gabenama kaip produktas – mišrios smulkintos nerūšiuotos stiklo duženos (*Cullet mixed crushed unsorted*) KN kodas 7001 00 10. Pagal tarptautinį krovinių vežimo keliais važtaraštį Nr. (duomenys neskelbtini), krovinio siuntėjas yra Austrijos įmonė Hercules GmbH (toliau – ir Siuntėjas), gavėjas Ukrainos įmonė Geon River LTD (toliau – ir Gavėjas), vežėjas Ukrainos įmonė (duomenys neskelbtini), stiklo duženų tiekėjas – Įmonė. Patikrinimo metu buvo nustatyta, kad Lenkijos KI atsiųstuose dokumentuose, pateikta Įmonės 2024-06-13 stiklo

duženų kokybės vertinimo ataskaita (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Ataskaita), kurioje nurodyta, kad stiklo duženos atitinka Reglamento 1179/2012 reikalavimus. Nors Įmonė ir pateikė Ataskaitą, tačiau Lenkijos KI nuomone, šios atliekos turėjo būti vežamos išankstinio raštiško pranešimo ir sutikimo procedūra, kaip tai nurodyta Reglamente.

Patikrinimo akte nurodyta, kad 2024-08-09 buvo atlikta Įmonės gaminamų stiklo duženų (produkto) vizualinė patikra vietoje. Įmonė parodė, kaip atrodo iš stiklo atliekų pagamintas produktas - stiklo duženos (KN kodas 7001) (fotolentelėje Nr. 3, 4, 5 (toliau – ir Žaliava)), kuris kaip žaliava bus perduodamas tolimesniam naudojimui. Lenkijos KI atsiųstose nuotraukose (stiklo duženos, smarkiai užterštos plastiko ir metalo atliekomis) siuntos išvaizda neatitinka Įmonės parodytos Žaliavos, taip pat 2022-07-18 sutarties Nr. (duomenys neskelbtini) tarp Siuntėjo ir Gavėjo specifikacijos Nr. 1, 5 punktuose nurodytų kokybės reikalavimų (*Quality requirements*). Patikrinimo metu taip pat buvo analizuojamos Vieningoje gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinėje sistemoje (toliau – GPAIS) Įmonės pateiktos atliekų tvarkymo žurnalų ataskaitos (toliau – Metinė ataskaita), tikrinamas laikotarpis nuo 2020 metų iki 2024 metų III ketvirčio. Skyrius nustatė, kad vadovaujantis GPAIS duomenimis tarpvalstybinių atliekų vežimo metu 2024-07-17 Įmonėje nebuvo susidariusios žaliavos (stiklo duženų), kurias galėjo parduoti Siuntėjui. Pagal Įmonės pateiktas PVM sąskaitas faktūras, Įmonė stiklo duženas pirko iš trijų įmonių: UAB „Ecoservice“, UAB „Kauno stiklas“, UAB „Ekoterra“. Patikrinimo akte nurodyta, kad 2024-08-14 Įmonė atsiuntė aiškinamąjį raštą, kuriame nurodyta, kad Įmonė 2024-04-04 sudarė sutartį su Hercules GmbH dėl stiklo duženų (žaliavos) pardavimo, sutarties Nr. (duomenys neskelbtini). Įmonė stiklo duženas pirko iš kitų įmonių. Buvo atliktas vidinis stiklo duženų kokybės vertinimas, kurio metu komisija nusprendė, jog stiklo duženos atitinka kokybės keliamus reikalavimus. Vadovaujantis Reglamento 1179/2012 3 straipsniu, stiklo duženos nebelaikomos atliekomis, kai atitinka visus šiame straipsnyje nurodytus kriterijus. Sustabdžius krovinį Lenkijos Respublikoje, buvo pateikta Ataskaita, pasirašyta Įmonės atstovo. Tačiau Patikrinimo akte nustatyta, kad Įmonėje nebuvo susidarę žaliavos (stiklo duženų), Įmonė duženas pirko iš trijų įmonių, todėl negalėjo pasirašyti šios ataskaitos, nes pagal Reglamento Nr. 1179/2012 nuostatas, Įmonė nėra duženų gamintoja, kuri išduoda kiekvienos stiklo duženų siuntos atitikties pareiškimą pagal II priede numatytą modelį, be to, pagal Reglamente 1179/2012 nurodytą sąvoką gamintojas – turėtojas, kuris kitam turėtojui pirmą kartą perduoda atliekomis nebelaikomas stiklo duženas.

Įmonė pirko stiklo duženas iš trijų skirtingų įmonių ir pagal Reglamento 1179/2012 nuostatas turėjo gauti iš jų kiekvienos siuntos gamintojo stiklo duženų atitikties sertifikatą. Perduodant stiklo duženas toliau kitam pirkėjui, reikia pateikti gamintojo stiklo duženų sertifikatą, o ne pačiai Įmonei išduoti tokį sertifikatą. Vadovaujantis Lenkijos KI atsiųstais dokumentais ir Patikrinimo akte nurodytais faktais, Ataskaita neatitinka Reglamento 1179/2012 3 straipsnio nuostatų. Patikrinimo akte nurodoma, kad „nors Tiekėjas ir pateikė įrodančius dokumentus dėl Žaliavos pirkimo, tačiau nepateikė stiklo duženų atitikties pareiškimų iš įmonių, iš kurių įsigijo žaliavą“.

Skyrius el. laišku 2024-10-03 papildomai paprašė Įmonės pateikti įrodančius dokumentus nuo 2023 metų sausio mėnesio iki 2024 metų rugpjūčio mėnesio (imtinai) (pirkimo-pardavimo sutartis, sąskaitas faktūra ar pan.), kad stiklo duženos buvo nupirktos iš kitų įmonių bei pateikti stiklo duženų siuntoms išduotus atitikties pareiškimus iki 2024-10-04 12 val. 2024-10-04 Įmonė pateikė PVM sąskaitas faktūras ir stiklo duženų atitikties sertifikatus pasirašytus/išduotus Įmonės. 2024-10-04 Skyrius el. laišku pakartotinai paprašė: „Kadangi stiklo duženas pirkote iš kitų įmonių (UAB „Ecoservice“, UAB „Kauno stiklas“, UAB „Ekoterra“) šios įmonės Jums taip pat turėjo pateikti stiklo duženų atitikties pareiškimus, taip kaip tai nurodyta 2012 m. gruodžio 10 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1179/2012, kuriuo nustatomi kriterijai, kuriais remiantis sprendžiama, kada stiklo duženos nebelaikomos atliekomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/98/EB 4 straipsnyje. Prašome atsiųsti šių dokumentų kopijas.“ 2024-10-07 surašytas patikrinimo aktas įkeltas į DBSIS, užregistruotas 2024-10-09 Nr. (duomenys neskelbtini). Iki nurodytos datos prašomi dokumentai Skyriui nebuvo pateikti. Atsižvelgiant į tai, kad Įmonė nepateikė dokumentų, įrodančių, jog eksportuotai 23,86 t stiklo duženų siuntai buvo išduotas gamintojo atitikties pareiškimas (sertifikatai) pagal Reglamento 1179/2012 II priedo modelį, patikrinimo metu buvo nustatyta, kad eksportuota stiklo duženų siunta 23,86 t laikytina atliekomis, nes neatitinka Reglamento Nr. 1179/2012 4 straipsnio 1 dalies nuostatų. Skyriui nebuvo pateikti nei 4a dalyje nurodyti, nei pagal kitus Europos

Sajungos teisės aktus reikalaujami įrodymai, galintys patvirtinti, kad stiklo duženos nėra atliekos. Patikrinimo metu nustatyta, kad šio vežimo metu buvo vežtas atliekų mišinys (stiklo šukės užterštos plastiko, metalo, atliekomis), kuris III, IIIB, IV arba IVA Reglamento prieduose neklasifikuojamas vienu atskiru įrašu. Nenustačius aiškaus atliekų šaltinio, vadovaujamosi Atliekų tvarkymo taisyklių 1 priedu ir stiklo atliekoms priskiriami 19 skyriaus (atliekos iš atliekų tvarkymo įrenginių, iš nuotekų valymo įrenginių, esančių už jų susidarymo vietos ribų, ir žmonėms vartoti bei pramonei skirto vandens ruošimo atliekos) nurodytas atliekų kodas: 19 12 12 (kitos mechaninio atliekų (įskaitant medžiagų mišinius) apdorojimo atliekos, nenurodytos 19 12 11). Tai nustatyta atsižvelgiant į Lenkijos KI informaciją, Patikrinimo akto rezultatus ir nuotraukas.

Vadovaujantis Reglamento 3 straipsnio 1 dalies b punkto iii papunkčio nuostatomis, atliekų, kurios III, IIIB, IV ar IVA prieduose neklasifikuojamos vienu atskiru įrašu, vežimui taikoma išankstinio raštiško pranešimo ir sutikimo procedūra. Minėtos atliekos (23,86 t) buvo vežamos (eksportuotos) iš anksto nepranešus ir negavus iš visų susijusių kompetentingų institucijų leidimų, todėl pagal Reglamento 2 straipsnio 2 dalies 35 punkto a) ir b) papunkčius minėtas atliekų vežimas Departamento Sprendimu pripažintas neteisėtu.

Atsakovas pažymėjo, kad pagrindinis skundo motyvas, jog buvo gabenamos ne atliekos, bet žaliava; anot pareiškėjos, Sprendimas priimtas vien tik dėl to, kad Įmonė nespėjo pateikti pareigūnų prašytų įrodymų iki Patikrinimo akto surašymo dienos. Atsakovo teigimu, atsižvelgus į atsiliepime nurodytą teisinį reglamentavimą, akivaizdu, kad Departamentas negalėjo priimti kitokio sprendimo, kaip tik pripažinti vykdytą tarptautinį atliekų vežimą neteisėtu: pirma, atliekų vežimui taikoma išankstinio raštiško pranešimo ir sutikimo procedūra. To pareiškėja nebuvo atlikusi. Antra, jei būtų traktuojama, kad buvo vežamos stiklo duženos, tai kiekviena siunta turi turėti gamintojo ar importuotojo išduotą atitikties pareiškimą. Pareiškėja nebuvo sulaikytos siuntos gamintoja, o kitų gamintojų (importuotojų) išduotų atitikties pareiškimų siunta neturėjo. Trečia, įrodymai, kuriais patvirtinama, kad medžiaga ar daiktas nėra atliekos, turi būti pateikti per patikrinimą atliekančios institucijos nurodytą laikotarpį. Įrodymus Departamentas prašė pateikti iki 2024-10-04. Pareiškėja tariamus įrodymus pateikė 2024-10-10 ir 2024-10-15, tad akivaizdžiai vėlavo. Ketvirta, pareiškėja, ne tai kad įrodymus pateikti vėlavo, bet iš vis jų neturi. Siunta Lenkijos-Ukrainos pasienyje buvo sulaikyta 2024-07-19, o UAB „Ecoservice“ Stiklo atitikties atliekų nebelaikymo atliekomis deklaracija Nr. (duomenys neskelbtini) išduota 2024-08-23, Deklaracija Nr. (duomenys neskelbtini) išduota 2024-08-30. UAB „Ekoterra“ išduoti Stiklo duženų atitikties atliekų nebelaikymo atliekomis pareiškimai nepasirašyti ir be datos. Penkta, buvo vežtos ne stiklo duženos, bet atliekų mišinys (stiklo šukės užterštos plastiko, metalo atliekomis). Lenkijos KI pareigūnai todėl ir pateikė informaciją Departamentui, nes vizualiai matė, kad siunta labiau panaši į neapibrėžtos kilmės atliekas, nei į stiklo duženas.

Pareiškėjos atstovės Komisijos posėdžio metu palaikė skundo argumentus, prašė skundą tenkinti. Posėdžio metu paaiškino, jog, gabenant žaliavas, išankstinio pranešimo nereikia turėti, jis būtinas tik gabenant atliekas. Teigia, jog tiek pareiškėjos, tiek žaliavų gamintojo išrašytas atitikties deklaracijas pateikė atsakovei pagal atsakovės prašymą. Taip pat nurodė, jog transporto stabdymo metu Lenkijoje pareigūnams buvo pateikta atitikties deklaracija. Pažymėjo, jog pareiškėjos atsakovei teiktos atitikties deklaracijos buvo išrašytos kartu su žaliavų įsigijimo metu išrašytais sąskaitomis. Dėl patikrinimų metu padarytų nuotraukų pažymėjo, jog jų turinys nėra visiškai aiškus, nuotraukos darytos iš arti, bendras vaizdas nesimato. Mano, jog, remiantis išimtinai tik nuotraukomis, nėra galimybių konstatuoti, kad pareiškėja gabeno ne žaliavą, o atliekas. Pažymėjo, jog Lenkijos institucijos siuntą praleido, ji išvyko į Ukrainą.

Departamento atstovės Komisijos posėdžio metu palaikė atsiliepimo argumentus, prašė pareiškėjos skundą atmesti. Teigia, jog pareiškėjos teikiamuose dokumentuose yra prieštaravimų, gabenamas krovinyms skirtinguose dokumentuose nurodomas kaip stiklo duženos, kuriose priemaišų negali būti. Pažymėjo, jog Lenkijos institucijų atsakovei pateiktose nuotraukose matosi priemaišos.

Skundas tenkintinas

Byloje sprendžiamas ginčas dėl Departamento priimto Sprendimo dėl neteisėto stiklo atliekų

vežimo iš Lietuvos į Ukrainą, teisėtumo.

Remiantis elektroninėje byloje esančiais duomenimis, nustatyta, kad Departamento Skyriaus pareigūnai, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 31 straipsniu, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 12 straipsniu, VAĮ 33 straipsnio 12, 13 dalimis, Departamento 2022-03-30 direktoriaus įsakymu Nr. AD1-91 patvirtintomis Ūkio subjektų veiklos planinių ir neplaninių patikrinimų, vykdant aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, taisyklėmis, 2024-10-07 atliko pareiškėjos neplaninį patikrinimą ir pateikė patikrinimo rezultatus, įformintus Patikrinimo akte (Departamento Aplinkos kokybės departamento 2024-10-10 raštas Nr. (duomenys neskelbtini)). Patikrinimo akte pateikiamos šios išvados: „1. Patikrinimo metu nustatyta, kad šio vežimo metu buvo vežtas atliekų mišinys (stiklo šukės užterštos plastiko, metalo, atliekomis), kuris III, IIIB, IV arba IVA Reglamento prieduose neklasifikuojamas vienu atskiru įrašu. 2. Tiekėjas vykdė atliekų išvežimą, tuo pažeisdama Reglamento 4 str., Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 4 str. 5 dalies nuostatas. Taip pat Tiekėjas nesuderindama tarpvalstybiniam atliekų vežimui taikomų išankstinio rašytinio pranešimo bei leidimo procedūrų, pažeidė Atliekų tarpvalstybinių vežimų tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos ministro 2004-04-27 įsakymu Nr. D1-207, 4 skyriaus 16 punkto reikalavimus. 3. Patikrinimo rezultatai ir surinkta dokumentinė medžiaga bus perduota AAD KAD Tarpvalstybinių atliekų vežimų leidimų išdavimo skyriui dėl galutinio sprendimo priėmimo.“

Pareiškėja 2024-10-18 Raštu Departamentui pateikė pastabas dėl Patikrinimo akto, nurodydama, kad patikrinimo metu stiklo žaliavos buvo tik vizualiai apžiūrėtos, nebuvo atlikti tyrimai, kuriais būtų įvertinta stiklo žaliavos atitikimas kokybiniais parametrams. Nurodė, kad 2024-10-04 pateikė Departamentui stiklo atitikties atliekų nebelaikymo atliekomis deklaracijas, 2024-10-10 papildomai pateikė UAB „Ecoservice“ ir UAB „Ekoterra“ stiklo atitikties atliekų nebelaikymo atliekomis deklaracijas, kurios nebuvo vertinamos surašant Patikrinimo aktą. Įvertinimas „smarkiai užterštas“ negali būti taikomas vertinant stiklo produkte esančiam priemaišų kiekiui, nes jis yra subjektyvus ir negali pagrįsti stiklo žaliavos atitikimo nustatytiems kriterijams, kurie vertinami pagal priemaišų koncentraciją ppm. Nėra pateiktas vertinimas, apie tai kokios rūšies ir kokio kiekio priemaišos yra siuntoje; nebuvo vertinamas priemaišų leistinumai. Nesutinka su Patikrinimo akto 1 išvada, nes patikrinimo metu nebuvo pateikti jokie įrodymai, kad 2024-07-19 sustabdytoje transporto priemonėje esantis stiklo produktas ir pareiškėjos teritorijoje laikomas stiklo produktas neatitinka Reglamente 1179/2012 nustatytų kokybinių reikalavimų; nesutinka su 2 išvada, nes Patikrinimo akte nepateikta jokių įrodymų, kad buvo vežamos atliekos (vizualinis įvertinimas negali būti traktuojamas kaip tinkamas), todėl Departamento pareigūnai negali reikalauti, kad stiklo produktas turi būti vežamas pagal atliekų vežimą reglamentuojančius teisės aktų reikalavimus; nesutinka su 3 išvada, mano, jog nėra pagrindo teigti, kad jos disponuojamas ir kitoms įmonėms perduodamas stiklo žaliavos produktas neatitinka Reglamente 1179/2012 nustatytų kokybinių reikalavimų.

Į bylą pateiktas Departamento 2024-10-03 elektroninis laiškas, kuriuo prašyta pareiškėjos iki 2024-10-04 12 val. pateikti įrodančius dokumentus nuo 2023 metų sausio mėnesio iki 2024 metų rugpjūčio mėnesio (įmtinai) (pirkimo-pardavimo sutartis, sąskaitas faktūra ar pan.), kad stiklo duženos buvo nupirktos iš kitų įmonių. Taip pat vadovaujantis Reglamento 1179/2012 4 straipsniu, prašė pateikti stiklo duženų siuntoms išduotus atitikties pareiškimus. Pareiškėja Departamento darbuotojui siųstame 2024-10-04 elektroniniame laiške nurodė, jog siunčia sąskaitas faktūras, įrodančias, kad stiklo duženos buvo perkamos iš kitų įmonių ir stiklo duženų siuntoms išduotus atitikties pareiškimus. Departamento darbuotojas 2024-10-04 elektroniniu laišku prašė pareiškėjos, kadangi stiklo duženas pirko iš kitų įmonių (UAB „Ecoservice“, UAB „Kauno stiklas“, UAB „Ekoterra“) pateikti jų stiklo duženų atitikties pareiškimų, taip kaip tai nurodyta Reglamento 1179/2012 4 straipsnyje, kopijas. Pareiškėja 2024-10-10 elektroniniame laiške nurodė, kad siunčia atitikties pareiškimus, kuriuos turi, iš vienos įmonės atitikties pareiškimų dar negavo. Pateiktos šios deklaracijos: UAB „Ecoservice“ Stiklo atitikties atliekų nebelaikymo atliekomis deklaracija Nr. (duomenys neskelbtini), data 2024-08-23; UAB „Ecoservice“ Stiklo atitikties atliekų nebelaikymo atliekomis deklaracija Nr. (duomenys neskelbtini), data 2024-08-30; UAB „Ekoterra“ pareiškimai: Stiklo duženų atitikties atliekų nebelaikymo atliekomis pareiškimai Nr. (duomenys neskelbtini); Nr. (duomenys neskelbtini); Nr. (duomenys neskelbtini); Nr. (duomenys neskelbtini); Nr. (duomenys neskelbtini); Nr. (duomenys neskelbtini) (Komisijos pastaba: UAB „Ekoterra“ minėti pareiškimai be

datos, parašo). Pareiškėja 2025-10-15 elektroniniu laišku Departamento darbuotojui nurodė, kad persiunčia gautus Kauno stiklo atitikties pareiškimus. Į bylą pateikti UAB „Ecoservice“ deklaracijos: Stiklo atitikties atliekų nebelaikymo atliekomis deklaracijos Nr. (duomenys neskelbtini), data 2023-11-13; Nr. (duomenys neskelbtini), data 2023-12-05; Nr. (duomenys neskelbtini), data 2023-12-13; Nr. (duomenys neskelbtini), data 2023-12-18; Nr. (duomenys neskelbtini), data 2023-12-19.

Departamentas 2025-04-09 priėmė Sprendimą dėl neteisėto stiklo atliekų vežimo iš Lietuvos į Ukrainą. Departamentas Sprendime rėmėsi Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004-04-27 įsakymo Nr. D1-207 „Dėl Atliekų tarpvalstybinių vežimų tvarkos aprašo patvirtinimo“ 2, 3 punktais, Reglamento 1013/2006 18 straipsniu, 2 straipsnio 35 dalimi, 50 straipsnio 4a ir 4b dalimis, Reglamento 1179/2012 3 straipsniu, 2 straipsnio 3 dalimi, 4 straipsnio 1 ir 2 dalimis.

Sprendime nurodyta, kad pagal Lenkijos KI pateiktą Pranešimą, 2024-07-19 prie Lenkijos – Ukrainos pasienio Hrebennėje buvo sustabdyta, Lenkijos KI nuomone, neteisėta tarpvalstybinių atliekų vežimo siunta – buvo vežtos stiklo duženos, kurios smarkiai užterštos plastiko ir metalo atliekomis (23,86 t). Departamento Skyrius 2024-08-09 pradėjo Įmonės neplaninį patikrinimą, kurio metu buvo nustatyta, kad siunta buvo gabenama kaip produktas – mišrios smulkintos nerūšiuotos stiklo duženos (*Cullet mixed crushed unsorted*) KN kodas 7001 00 10. Pagal tarptautinį krovinių vežimo keliais važtaraštį Nr. (duomenys neskelbtini) krovinio siuntėjas yra Austrijos įmonė Hercules GmbH, gavėjas Ukrainos įmonė Geon River LTD, vežėjas Ukrainos įmonė (duomenys neskelbtini), stiklo duženų tiekėjas – Įmonė. Patikrinimo metu nustatyta, kad Lenkijos KI atsiųstuose dokumentuose pateikta Įmonės 2024-06-13 stiklo duženų kokybės vertinimo ataskaita (duomenys neskelbtini), kurioje nurodyta, kad stiklo duženos atitinka Reglamento 1179/2012 reikalavimus. Nors Įmonė ir pateikė Ataskaitą, tačiau Lenkijos KI nuomone, šios atliekos turėjo būti vežamos išankstinio raštiško pranešimo ir sutikimo procedūra, kaip tai nurodyta Reglamente. Patikrinimo akte nurodyta, kad 2024-08-09 buvo atlikta Įmonės stiklo duženų (produkto) vizualinė patikra vietoje nurodytu adresu; Įmonė parodė, kaip atrodo iš stiklo atliekų pagamintas produktas – stiklo duženos (KN kodas 7001) (fotolentelėje Nr. 3, 4, 5 (1 priedas), kuris kaip žaliava bus perduodamas tolimesniam naudojimui. Lenkijos KI atsiųstuose nuotraukose (stiklo duženos, smarkiai užterštos plastiko ir metalo atliekomis) (2 priedas), siuntos išvaizda neatitinka Įmonės parodytos Žaliavos, taip pat 2022-07-18 sutarties Nr. (duomenys neskelbtini) tarp Siuntėjo ir Gavėjo specifikacijos Nr. 1, 5 punktuose nurodytų kokybės reikalavimų (*Quality requirements*) (3 priedas). Patikrinimo metu taip pat buvo analizuojamos GPAIS Įmonės pateiktos atliekų tvarkymo žurnalų ataskaitos, tikrinamas laikotarpis nuo 2020 metų iki 2024 metų III ketvirčio. Skyrius nustatė, kad vadovaujantis GPAIS duomenimis, tarpvalstybinių atliekų vežimo metu 2024-07-17 Įmonėje nebuvo susidariusios žaliavos (stiklo duženų), kurias galėjo parduoti Siuntėjui. Pagal Įmonės pateiktas PVM sąskaitas faktūras, Įmonė stiklo duženas pirko iš trijų įmonių: UAB „Ecoservice“, UAB „Kauno stiklas“, UAB „Ekoterra“. Patikrinimo akte nurodyta, kad 2024-08-14 Įmonė atsiuntė aiškinamąjį raštą, kuriame nurodyta, kad Įmonė 2024-04-04 sudarė sutartį su Hercules GmbH dėl stiklo duženų (žaliavos) pardavimo, sutarties Nr. (duomenys neskelbtini); Įmonė stiklo duženas pirko iš kitų įmonių; buvo atliktas vidinis stiklo duženų kokybės vertinimas, kurio metu komisija nusprendė, jog stiklo duženos atitinka kokybės keliamus reikalavimus.

Sprendime nurodyta, kad vadovaujantis Reglamento 1179/2012 3 straipsniu, stiklo duženos nebelaikomos atliekomis, kai atitinka visus šiame straipsnyje nurodytus kriterijus. Sustabdžius krovinį Lenkijos Respublikoje, buvo pateikta Ataskaita, pasirašyta Įmonės atstovo. Tačiau Patikrinimo akte nustatyta, kad Įmonėje nebuvo susidarę žaliavos (stiklo duženų), Įmonė duženas pirko iš trijų įmonių, todėl negalėjo pasirašyti šios ataskaitos, nes pagal Reglamento 1179/2012 nuostatas, Įmonė nėra duženų gamintoja, kuri išduoda kiekvienos stiklo duženų siuntos atitikties pareiškimą pagal II priede numatytą modelį, be to, pagal Reglamente 1179/2012 nurodytą sąvoką gamintojas – turėtojas, kuris kitam turėtojui pirmą kartą perduoda atliekomis nebelaikomas stiklo duženas. Įmonė pirko stiklo duženas iš trijų skirtingų įmonių ir pagal Reglamento 1179/2012 nuostatas turėjo gauti iš jų kiekvienos siuntos gamintojo stiklo duženų atitikties sertifikatą. Perduodant stiklo duženas toliau kitam pirkėjui, reikia pateikti gamintojo stiklo duženų sertifikatą, ne pačiai Įmonei išduoti tokį sertifikatą. Vadovaujantis Lenkijos KI atsiųstais dokumentais ir Patikrinimo akte nurodytais faktais, Ataskaita neatitinka Reglamento 1179/2012 3 straipsnio. Patikrinimo akte nurodoma, kad „nors Tiekėjas ir pateikė įrodančius dokumentus dėl Žaliavos

pirkimo, tačiau nepateikė stiklo duženų atitikties pareiškimų iš įmonių, kurių įsigijo žaliavą“.

Sprendime nurodyta, kad 2024-10-03 Skyrius papildomai paprašė Įmonės pateikti įrodančius dokumentus nuo 2023 metų sausio mėnesio iki 2024 metų rugpjūčio mėnesio (įmtinai) (pirkimo-pardavimo sutartis, sąskaitas faktūra ar pan.), kad stiklo duženos buvo nupirktos iš kitų įmonių, taip pat, vadovaujantis Reglamentu 1179/2012, prašė pateikti stiklo duženų siuntoms išduotus atitikties pareiškimus iki 2024-10-04 12val. 2024-10-04 Įmonė pateikė PVM sąskaitas faktūras ir stiklo duženų atitikties sertifikatus pasirašytus / išduotus Įmonės. 2024-10-04 Skyrius pakartotinai paprašė, kadangi Įmonė stiklo duženas pirkė iš kitų įmonių (UAB „Ecoservice“, UAB „Kauno stiklas“, UAB „Ekoterra“), pateikti stiklo duženų atitikties pareiškimus, taip kaip tai nurodyta Reglamento 1179/2012 4 straipsnyje. 2024-10-07 surašytas patikrinimo aktas įkeltas į DBSIS, užregistruotas 2024-10-09 Nr. (duomenys neskelbtini). Iki nurodytos datos prašomi dokumentai Skyriui nebuvo pateikti. Atsižvelgiant į tai, kad Įmonė nepateikė dokumentų, įrodančių, jog eksportuotai 23,86 t stiklo duženų siunta buvo išduotas gamintojo atitikties pareiškimas (sertifikatai) pagal Reglamento 1179/2012 II priedo modelį, patikrinimo metu buvo nustatyta, kad eksportuota stiklo duženų siunta 23,86 t yra laikytina atliekomis, nes neatitinka Reglamento 1179/2012 4 straipsnio 1 dalies nuostatų. Vadovaujantis Reglamento 50 straipsnio 4b dalimi, Skyriui nebuvo pateikti 4a dalyje nurodyti, nei pagal kitus Sąjungos teisės aktus reikalaujami, įrodymai, galintys patvirtinti, kad stiklo duženos nėra atliekos. Patikrinimo metu nustatyta, kad šio vežimo metu buvo vežtas atliekų mišinys (stiklo šukės užterštos plastiko, metalo atliekomis), kuris III, IIIB, IV arba IVA Reglamento prieduose neklasifikuojamas vienu atskiru įrašu. Nenustačius aiškaus atliekų šaltinio, vadovujamasi Atliekų tvarkymo taisyklių 1 priedu ir stiklo atliekoms priskiriamas 19 skyriaus (atliekos iš atliekų tvarkymo įrenginių, iš nuotekų valymo įrenginių, esančių už jų susidarymo vietos ribų, ir žmonėms vartoti bei pramonei skirto vandens ruošimo atliekos) nurodytas atliekų kodas: 19 12 12 (kitos mechaninio atliekų (įskaitant medžiagų mišinius) apdorojimo atliekos, nenurodytos 19 12 11). Tai nustatyta atsižvelgiant į Lenkijos KI informaciją, Patikrinimo akto rezultatus ir nuotraukas. Vadovaujantis Reglamento 3 straipsnio 1 dalies b punkto iii papunkčio nuostatomis, atliekų, kurios III, IIIB, IV ar IVA prieduose neklasifikuojamos vienu atskiru įrašu, vežimui taikoma išankstinio raštiško pranešimo ir sutikimo procedūra. Minėtos atliekos (23,86 t) buvo vežamos(eksportuotos) iš anksto nepranešus ir negavus iš visų susijusių kompetentingų institucijų leidimų, todėl pagal Reglamento 2 straipsnio 2 dalies 35 punkto a) ir b) papunkčius minėtas atliekų vežimas yra neteisėtas. Prie Sprendimo pridėta Departamento Skyriaus fotolentelė, kurioje 2024-08-09, 2024-08-14 pareiškėjos laikomų stiklo atliekų bei 2024-08-14 pareiškėjos iš laikomų stiklo atliekų pagaminto produkto (žaliavos) stiklo duženų nuotraukos. Prie Sprendimo taip pat pridėtos 2024-07-19 darytos nuotraukos ir 2022-07-18 sutartis Nr. (duomenys neskelbtini).

Pareiškėjas su Departamento priimtu Sprendimu nesutinka, mano, jog jis neteisėtas ir nepagrįstas ir prašo jį panaikinti.

Departamentas ginčijamą Sprendimą grindžia Reglamento 1013/2006 ir Reglamento 1179/2012 nuostatomis.

Reglamentas 1013/2006 nustato atliekų vežimo procedūrų ir kontrolės režimą, priklausančių nuo atliekų kilmės, paskirties vietos ir vežimo maršruto, vežamų atliekų tipo ir jų tvarkymo būdo paskirties vietoje (1 straipsnio 1 dalis). Šis reglamentas taikomas atliekoms vežti: a) tarp valstybių narių, Bendrijoje ar tranzitu per trečiąsias šalis; c) kai jos iš Bendrijos eksportuojamos į trečiąsias šalis; b) kai jos į Bendriją importuojamos iš trečiųjų šalių; d) tranzitu per Bendriją vežant iš vienu trečiųjų šalių į kitas (1 straipsnio 2 dalis). Atliekos – kaip apibrėžta Direktyvos 2006/12/EB 1 straipsnio 1 dalies a punkte (Reglamento 1013/2006 2 straipsnio 1 punktas). Pagal minėtos direktyvos 1 straipsnio 1 dalies a punktą, „atliekos“ reiškia medžiagą ar daiktą, patenkančią į I priede nustatytas kategorijas, kurių atliekų turėtojas atsikrato, ketina atsikratyti arba privalo atsikratyti.

Reglamento 1013/2006 2 straipsnio 35 punkte nustatyta, kad neteisėtas vežimas – tai bet koks atliekų vežimas: a) atliekamas pagal šį reglamentą nepranešus visoms susijusioms kompetentingoms institucijoms; arba b) atliekamas neturint susijusių kompetentingų institucijų leidimo pagal šį reglamentą; arba c) atliekamas turint leidimą, iš susijusių kompetentingų institucijų įgytą klastojant, pateikiant klaidingus duomenis ar sukčiaujant; arba d) atliekamas tokiu būdu, kuris iš esmės nenurodytas pranešime ar judėjimo dokumentuose; arba e) atliekamas tokiu būdu, dėl kurio atliekos panaudojamos ar šalinamos pažeidžiant Bendrijos ar tarptautines taisykles; arba f) atliekamas

pažeidžiant 34, 36, 39, 40, 41 ir 43 straipsnių nuostatas; arba g) kuris, atsižvelgiant į 3 straipsnio 2 ir 4 dalyse numatytą atliekų vežimą, yra atliekamas: i) nustatčius, kad atliekos neišvardytos III, IIIA ar IIIB prieduose; ii) nesilaikant 3 straipsnio 4 dalies nuostatų; iii) tokiu būdu, kuris iš esmės nenurodytas VII priedo dokumente.

Pagal Reglamento 1013/2006 II skyriaus 3 straipsnio 1 dalį, vežant toliau nurodytas atliekas taikoma išankstinio rašytinio pranešimo ir leidimo procedūra pagal šio skyriaus nuostatas: a) jei skirtos šalinimo operacijoms: visos atliekos; b) jei skirtos naudojimo operacijoms: i) IV priede išvardytos atliekos, į kurias *inter alia* įeina Bazelio konvencijos II ir VIII prieduose išvardytos atliekos; ii) IVA priede išvardytos atliekos; iii) atliekos, kurios III, IIIB, IV ar IVA prieduose neklasifikuojamos vienu atskiru įrašu; iv) mišrios atliekos, kurios III, IIIB, IV ar IVA prieduose neklasifikuojamos vienu atskiru įrašu, jei nėra išvardytos IIIA priede. Pagal to paties straipsnio 2 dalį, jei vežama daugiau kaip 20 kg atliekų, toliau nurodytam naudojimui skirtų atliekų vežimui taikomi bendri 18 straipsnyje nustatyti informacijos reikalavimai: a) III ar IIIB prieduose nurodytoms atliekoms; b) III priede vienu atskiru įrašu neklasifikuojamiems mišiniams, sudarytiems iš dviejų ar daugiau III priede išvardytų atliekų, jeigu dėl šių mišinių sudėties nesumažėja jų nekenksmingas aplinkai naudojimas, ir su sąlyga, kad šie mišiniai pagal 58 straipsnio nuostatas yra nurodyti IIIA priede. Pagal 4 straipsnį, kai pranešėjas ketina vežti 3 straipsnio 1 dalies a arba b punktuose nurodytas atliekas, jis išsiuntimo kompetentingai institucijai pateikia ir per ją pateikia išankstinį pranešimą raštu, o jei pateikia bendrą pranešimą – laikosi 13 straipsnio.<...>.

Reglamento 1013/2006 18 straipsnyje „Tam tikra informacija, lydinti vežamas atliekas“ 1 dalyje nustatyta, kad 3 straipsnio 2 ir 4 dalyse nurodytoms atliekoms, kurias numatyta vežti, taikomi šie procedūriniai reikalavimai: a) siekiant padėti stebėti šių atliekų vežimą, vežimą organizuojantis išsiuntimo šalies jurisdikcijai priklausantis asmuo užtikrina, kad vežamas atliekas lydėtų VII priede nurodytas dokumentas; b) VII priede nurodytą dokumentą iki vežimo pradžios pasirašo vežimą organizuojantis asmuo, o naudojimo įmonė įrenginys ar laboratorija bei gavėjas – kai šios atliekos gaunamos. To paties straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad VII priede nurodyta vežimą organizuojančio asmens ir naudojimui skirtų atliekų gavėjo sutartis turi galioti nuo vežimo pradžios ir joje turi būti vežimą organizuojančio asmens įsipareigojimas, kai atliekų vežimo ar naudojimo negalima užbaigti, kaip buvo numatyta, arba šis vežimas buvo neteisėtas, arba gavėjo įsipareigojimas, kai vežimą organizuojantis asmuo neturi galimybių užbaigti atliekų vežimo ar jų naudojimo (pavyzdžiui, yra nemokus): a) atliekas atsiimti arba užtikrinti alternatyvų jų naudojimo būdą; ir b) jei būtina, tuo laiku jas saugoti. Atitinkamai institucijai paprašius, vežimą organizuojantis asmuo arba gavėjas pateikia sutarties kopiją. To paties straipsnio 3 dalyje reglamentuota, kad tikrinimo, vykdymo, planavimo ir statistiniams tikslams valstybės narės pagal šalies įstatymus gali paprašyti 1 dalyje nurodytos informacijos apie atliekų vežimą, kuriam taikomas šis straipsnis.

Reglamento 1013/2006 50 straipsnio 4a dalyje nustatyta, jog siekiant įsitikinti, kad medžiaga arba daiktas, vežamas keliais, geležinkeliu, oru, jūrų ar vidaus vandens keliais, nėra atliekos, patikrinimuose dalyvaujančios institucijos gali, nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2012/19/ES (1), reikalauti atitinkamą medžiagą arba daiktą turinčio arba jo (jos) vežimą organizuojančio fizinio arba juridinio asmens pateikti dokumentus, įrodančius: a) atitinkamos medžiagos ar daikto kilmės ir paskirties vietą; ir b) kad tai nėra atliekos, atitinkamai atvejais įskaitant funkcinės gebos įrodymus. To paties straipsnio 4b dalyje reglamentuota, kad patikrinimuose dalyvaujančios institucijos gali padaryti išvadą, kad atitinkama medžiaga ar daiktas yra atliekos, kai: - per jų nurodytą laikotarpį jiems nebuvo pateikti 4a dalyje nurodyti arba pagal kitus Sąjungos teisės aktus reikalaujami įrodymai, kuriais patvirtinama, kad medžiaga ar daiktas nėra atliekos, - jos laiko, kad jų turimi įrodymai ir informacija yra nepakankami išvadai padaryti, arba jos laiko apsaugą nuo apgadinimo, nurodyto 4a dalies antroje pastraipoje, nepakankama. Tokiomis aplinkybėmis atitinkamos medžiagos ar daikto vežimas arba atliekų vežimas laikomas neteisėtu vežimu. Todėl jo atžvilgiu taikomi 24 ir 25 straipsniai, o patikrinimuose dalyvaujančios institucijos nedelsdamos atitinkamai informuoja šalies, kurioje buvo atliekamas atitinkamas patikrinimas, kompetentingą instituciją.

Reglamentu 1179/2012 nustatomi kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, kada stiklo duženos, skirtos stiklo medžiagoms arba objektams gaminti jas perlydant, nebelaikomos atliekomis (1 straipsnis). 2 straipsnyje nustatyta, kad stiklo duženos – duženos, susidarančios naudojant stiklo

atliekas (1 dalis); turėtojas – fizinis arba juridinis asmuo, kuris turi stiklo duženų (2 dalis); gamintojas – turėtojas, kuris kitam turėtojui pirmą kartą perduoda atliekomis nebelaikomas stiklo duženas (3 dalis).

Reglamento 1179/2012 3 straipsnyje nustatyta, kad stiklo duženos nebelaikomos atliekomis, jei perduodant iš gamintojo kitam turėtojui įvykdomos visos šios sąlygos: 1. duženos, gautos po naudojimo operacijų, atitinka I priedo 1 skirsnyje nustatytus kriterijus; 2. atliekos, naudojimo operacijose naudotos kaip žaliavos, atitinka I priedo 2 skirsnyje nustatytus kriterijus; 3. atliekos, naudojimo operacijose naudotos kaip žaliavos, apdorotos pagal I priedo 3 skirsnyje nustatytus kriterijus; 4. gamintojas atitinka 4 ir 5 straipsniuose nustatytus reikalavimus; 5. stiklo duženos skirtos stiklo medžiagoms arba objektams gaminti jas perlydant.

Reglamento 1179/2012 4 straipsnyje reglamentuota, kad gamintojas arba importuotojas išduoda kiekvienos stiklo duženų siuntos atitikties pareiškimą pagal II priede nustatytą modelį (1 dalis); gamintojas arba importuotojas perduoda atitikties pareiškimą būsimam stiklo duženų siuntos turėtojui. Gamintojas arba importuotojas saugo atitikties pareiškimo kopiją ne trumpiau kaip vienus metus po jos išdavimo dienos ir pateikia ją kompetentingoms institucijoms, joms to paprašius (2 dalis).

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004-04-27 įsakymu Nr. D1-207 „Dėl Atliekų tarpvalstybinių vežimų tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta, kad Lietuvos Respublikos siunčiančiosios kompetentingos institucijos, paskirties kompetentingos institucijos, tranzito kompetentingos institucijos ir korespondento funkcijas vykdo Departamentas (2.1 papunktis); pavedama Departamentui, vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymu, kontroliuoti, ar pranešėjai, atliekų tarpvalstybinius vežimus organizuojantys asmenys, atliekų gavėjai laikosi Reglamente Nr. 1013/2006 nustatytų reikalavimų (3 punktas).

Europos Parlamento ir Tarybos 2008-11-19 direktyvos 2008/98/EB „Dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas“ 6 straipsnyje nustatyta, jog atliekos gali būti pripažįstamos nebe atliekomis, jei jos atitinka konkrečius kriterijus. Šiuos kriterijus stiklo duženoms nustato Komisijos reglamentas Nr. 1179/2012. Taigi, galiojantis teisinis reglamentavimas patvirtina, jog stiklo duženų, kurios atitinka Reglamento Nr. 1179/2012 reikalavimus ir turi gamintojo ar importuotojo atitikties pareiškimus, gabenimui nėra taikomi Reglamente Nr. 1013/2006 nustatyti atliekų tarpvalstybinio vežimo reikalavimai. Tokios duženos laikomos žaliava, o ne atliekomis, todėl jų vežimui nereikalingas leidimas ar išankstinis pranešimas kompetentingoms institucijoms, kaip reglamentuota Reglamente Nr. 1013/2006. Todėl sprendžiant dėl siuntos teisinio statuso būtina nustatyti, ar stiklo duženos atitiko Reglamento Nr. 1179/2012 reikalavimus.

Nagrinėjamu atveju atsakovė Sprendime įvertino aplinkybes dėl siuntos statuso ir iš esmės sprendė, jog pareiškėja gabeno atliekas. Šias išvadas atsakovė padarė remdamasi Lenkijos KI pateiktu Pranešimu bei nurodė, jog 2024-07-19 prie Lenkijos – Ukrainos pasienio Hrebennėje, buvo sustabdyta, Lenkijos KI nuomone, neteisėta tarpvalstybinių atliekų vežimo siunta – buvo vežtos stiklo duženos, kurios smarkiai užterštos plastiko ir metalo atliekomis (23,86 t). Atsakovė Sprendime pažymėjo, jog siunta buvo gabenama kaip produktas – mišrios smulkintos nerūšiuotos stiklo duženos. Atsakovė Sprendime taip pat nurodė, jog 2024-08-09 buvo atlikta Įmonės stiklo duženų (produkto) vizualinė patikra vietoje adresu: (duomenys neskelbtini). Įmonė parodė, kaip atrodo iš stiklo atliekų pagamintas produktas – stiklo duženos (KN kodas 7001) (fotolentelėje Nr. 3, 4, 5 (1 priedas), kuris kaip žaliava bus perduodamas tolimesniam naudojimui. Lenkijos KI atsiųstose nuotraukose (stiklo duženos, smarkiai užterštos plastiko ir metalo atliekomis) (2 priedas), siuntos išvaizda neatitinka Įmonės parodytos Žaliavos, taip pat 2022-07-18 sutarties Nr. (duomenys neskelbtini) tarp Siuntėjo ir Gavėjo specifikacijos Nr. 1, 5 punktuose nurodytų kokybės reikalavimų (Quality requirements) (3 priedas).

Įvertinus Patikrinimo akto ir Sprendimo turinį bei atsakovės atstovių Komisijos posėdžio metu pateiktą paaiškinimų turinį matyti, jog siunta buvo laikoma atliekomis, o ne stiklo duženomis remiantis Lenkijos atsakingų institucijų pateiktomis foto nuotraukomis. Atsakovės atstovės Komisijos posėdžio metu paaiškino, jog prie Sprendimo pridėtoje foto lentelėje yra penkios numeruotos nuotraukos, kuriose fiksuotas pareiškėjos sandėlyje esantis produktas bei penkios nenumeruotos nuotraukos, kurias atsakovei pateikė Lenkijos atsakingos institucijos. Atsakovės teigimu, minėtose Lenkijos atsakingos institucijos pateiktose nuotraukose fiksuota faktinė siuntos būklė sudaro pagrindą spręsti dėl siuntos priskyrimo atliekoms, o ne stiklo duženoms. Komisija su

tokia atsakovės išvada nesutinka.

Reglamento Nr. 1179/2012 1 priedas nustato kokybės reikalavimus stiklo duženoms: kiekvienos siuntos duženos turi atitikti pirkėjo ar pramonės specifikaciją ir būti tinkamos tiesiogiai perlydyti stiklo gamybai (1 priedo 1.1 papunktis). Reglamento Nr. 1179/2012 1 priedo 1.2 papunktyje nustatytos ne stiklo sudedamosios dalys: juodieji metalai ≤ 50 ppm, spalvotieji metalai ≤ 60 ppm, ne metalo ir ne stiklo neorganinės medžiagos: jei stiklo duženų dydis > 1 mm, ≤ 100 ppm, jei stiklo duženų dydis ≤ 1 mm, $\leq 1\ 500$ ppm, organinės medžiagos $\leq 2\ 000$ ppm. Taigi, Reglamento Nr. 1179/2012 1 priedas nustato stiklo duženoms keliamus išsamius techninius kriterijus. Nagrinėjamu atveju byloje nėra ginčo dėl aplinkybės, jog siuntos ėminiai nebuvo daromi. Komisija vertina, jog tik iš nuotraukų turinio negalima daryti vienareikšmių išvadų dėl stiklo duženos siuntoje buvusių priemaišų kiekybės. Atsakovė jokio atliekų turinio (dėl priemaišų kiekio) tyrimo neatliko, rėmėsi išimtinai tik pateiktomis nuotraukomis. Taigi, atsakovė nenustatė reikšmingų aplinkybių visumos spręsti, jog gabenama siunta laikytina atliekomis, o ne stiklo duženomis.

Komisija taip pat pažymi, jog iš Patikrinimo akto turinio matyti, jog jame padaryta išvada, kad pareiškėja pateikė įrodančius dokumentus dėl žaliavos pirkimo, tačiau nepateikė stiklo duženų atitikties pareiškimų iš įmonių iš kurių įsigijo žaliavą. Byloje pateiktas atsakovės pareigūno 2024-10-03 el. laiškas, kuriuo pareiškėja informuojama apie vykdomą neplaninį patikrinimą ir pareiškėjos prašoma: „pateikti įrodančius dokumentus nuo 2023 metų sausio mėnesio iki 2024 metų rugpjūčio mėnesio (imtinai) (pirkimo-pardavimo sutartis, sąskaitas faktūra ar pan.), kad stiklo duženos buvo nupirktos iš kitų įmonių <...> pateikti stiklo duženų siuntoms išduotus atitikties pareiškimus. Nurodytus dokumentus prašome pateikti iki 2024-10-04 12 val.“ Taigi, pavedimas pareiškėjai pateikti duomenis turėjo būti įvykdytas per 1 darbo dieną. Pareiškėja į minėtą el. laišką atsakė nustatytu terminu 2024-10-04 el. laišku bei nurodė, jog teikia sąskaitas faktūras, įrodančias, kad stiklo duženos buvo perkamos iš kitų įmonių. Taip pat nurodė, jog prideda ir stiklo duženų siuntoms išduotus atitikties pareiškimus. Išnagrinėjus bylos duomenis, matyti, jog pareiškėja atsakovei pateikė pareiškėjos parengtas kokybės vertinimo ataskaitas Nr. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini) pagal kurių duomenis eksportuotojui „Hercules“ GmbH siunčiamose siuntose priemaišos neviršija koncentracijos ribų. Pareiškėja 2024-10-04 el. laiške taip pat nurodė „Kilus klausimams, susisiekiame“.

Šiuo aspektu Komisija pažymi, jog pareiškėja atsakovei pateikė tik dalį prašomų dokumentų, t. y. dokumentus, patvirtinančius, jog pareiškėja stiklo duženos pirkė iš kitų įmonių bei pačios pareiškėjos parengtas kokybės vertinimo ataskaitas, tuo tarpu gamintojo ir (arba) importuotojo atitikties stiklo duženų nebelaikymo atliekomis kriterijams pareiškimai atsakovei nustatytu terminu nebuvo pateikti. Tačiau taip pat pažymėtina, jog byloje pateiktas atsakovės pareigūno 2024-10-04 el. laiškas, kuriame nurodyta, jog „Kadangi stiklo duženas pirkote iš kitų įmonių (UAB „Ecoservice“, UAB „Kauno stiklas“, UAB „Ekoterra“) šios įmonės Jums taip pat turėjo pateikti stiklo duženų atitikties pareiškimus, taip kaip tai nurodyta 2012 m. gruodžio 10 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1179/2012, kuriuo nustatomi kriterijai, kuriais remiantis sprendžiama, kada stiklo duženos nebelaikomos atliekomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/98/EB 4 straipsnyje. Prašome atsiųsti šių dokumentų kopijas.“ Pažymėtina, jog atsakovės pareigūno 2024-10-04 el. laiške nėra nurodytas joks terminas minėtų dokumentų pateikimui.

Komisija pažymi, jog atsakovė tiek atsiliepime, tiek Komisijos posėdyje iš esmės nurodė, jog pareiškėjos pateikto duženų gamintojo ir (arba) importuotojo atitikties stiklo duženų nebelaikymo atliekomis kriterijams pareiškimo nevertino, nes jis atsakovei pateiktas 2024-10-10, t. y. po Patikrinimo akto surašymo (2024-10-07). Šiuos duomenis patvirtina ir pareiškėjos 2024-10-10 ir 2024-10-15 atsakovei siųsti el. laiškai, prie kurių pridėti duženų gamintojo ir (arba) importuotojo atitikties stiklo duženų nebelaikymo atliekomis kriterijams pareiškimai. Pareiškėja su patikslintu skundu bei 2025-07-18 pateikdama dokumentų vertimus pateikė Komisijai duženų gamintojo ir (arba) importuotojo UAB „Terra recycling“ išrašytą atitikties stiklo duženų nebelaikymo atliekomis kriterijams pareiškimą, kuriame nurodyta, jog siunta 23,86 t atitinka stiklo duženos specifikaciją arba standartą ir Reglamento (ES) Nr. 1179/2012 3 straipsnio 1–3 punktuose nurodytus kriterijus. Šie duomenys atsakovei buvo pateikti 2024-10-10, t. y. praėjus 4 darbo dienoms po atsakovės pareigūno 2024-10-04 el. laiško, kuriame buvo prašoma pateikti stiklo duženų atitikties pareiškimus. Taip pat

pažymėtina, jog pareiškėjos atsakovei teiktose 2024-10-18 pastabose Nr. (duomenys neskelbtini) buvo pažymėta, jog pareiškėja 2024-10-10 pateikė atsakovei UAB „Terra recycling“ išrašytą atitikties stiklo duženų nebelaikymo atliekomis kriterijams pareiškimą, kuris nebuvo įvertintas surašant Patikrinimo aktą.

Šiuo aspektu Komisija pažymi, jog ginčijamas Sprendimas buvo surašytas 2025-04-09, t. y. atsakovei turint duomenis apie duženų gamintojo ir (arba) importuotojo UAB „Terra recycling“ išrašytą atitikties stiklo duženų nebelaikymo atliekomis kriterijams pareiškimą. Tačiau Sprendime UAB „Terra recycling“ išrašytas atitikties stiklo duženų nebelaikymo atliekomis kriterijams pareiškimas nėra įvertintas, t. y. nepasisakyta, ar minėtas dokumentas įrodo siuntos atitiktį Reglamento (ES) Nr. 1179/2012 keliamiems reikalavimams, nepasisakyta dėl kokių priežasčių minėtas dokumentas nėra vertinamas. Komisija pažymi, jog Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas įpareigoja institucijas priimti sprendimus visapusiškai ir objektyviai įvertinus visas reikšmingas aplinkybes. Nagrinėjamu atveju atsižvelgus į atsakovės pareigūno 2024-10-04 el. laiško turinį nėra pagrindo spręsti, jog pareiškėja nebendravo su atsakove ar nepagrįstai ilgai delsė atsakovei pateikti dokumentus. Esant šioms aplinkybėms, atsakovės sprendimas nevertinti pareiškėjos 2024-10-10 pateikto UAB „Terra recycling“ išrašyto atitikties stiklo duženų nebelaikymo atliekomis kriterijams pareiškimo laikomas nepagrįstu, pažeidus esmines procedūras dėl įrodymų vertinimo, priimant Sprendimą.

Įvertinus ginčijamo Sprendimo turinį, Komisija sprendžia, kad jis neatitinka VAI 10 straipsnio 5 dalyje administraciniam sprendimui keliamų reikalavimų. Komisija sprendžia, jog byloje nesant įrodymų, kad vežtos medžiagos neatitiko Reglamento (ES) Nr. 1179/2012 keliamų reikalavimų, ir neįvertinus pateikto UAB „Terra recycling“ išrašyto atitikties stiklo duženų nebelaikymo atliekomis kriterijams pareiškimo, atsakovės sprendimas, jog pareiškėja gabeno atliekas, negali būti laikomas pagrįstu. Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, Sprendimas naikintinas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „Terra recycling“ skundą tenkinti.

Panaikinti Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos 2025-04-09 sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl neteisėto stiklo atliekų vežimo iš Lietuvos į Ukrainą“.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Edvardas Jucius

Vytautas Kurpuvesas